ŚLĄSKO-DĄBROWSKI
DZIENNIK WOJEWÓDZKI

NR 28 KATOWICE, DNIA 31 PAŹDZIERNIKA 1945

Poz. TREŚĆ: Str.

DZIAŁ URZĘDOWY

275.
DEKRET
z dnia 18 sierpnia 1945 r.
o podatku od wynagrodzeń.

(Przedruk z Dz. U. R. P. Nr 38, poz. 220 z dnia 26 września 1945 r.)

Na podstawie ustawy z dnia 3 stycznia 1945 r. o trybie wydawania dekretów z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr 1, poz. 1) — Rada Ministrów postanawia, a Prezydium Krajowej Rady Narodowej zatwierdza, co następuje:

Przedmiot opodatkowania.

Art. 1. (1) Podatkowi od wynagrodzeń podlegają wynagrodzenia za pracę, wypłacane na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej.

(2) Podatkowi od wynagrodzeń podlegają również wynagrodzenia za pracę, wypłacane na obszarze obcego państwa osobom, które posiadają miejsce zamieszkania lub miejsce pobytu na obszarze Rzecypospolitej Polskiej.

Pojęcie wynagrodzenia.

Art. 2. (1) Wynagrodzeniem jest wszelkiego rodzaju świadczenie w pieniądzach lub w naturze, otrzymywane przez pracownika z tytułu pełnionej przez niego pracy zarówno w czasie trwania stosunku służbowego lub stosunku umownego o pracę, jak i po jego ustaniu.

(2) Do kategorii wymienionych w ustępie poprzedzającym wynagrodzeń zalicza się również wszelkiego rodzaju świadczenia wypłacane osobom, należącym do składu zarządów, rad, komitetów nadzorczych i komisyj rewizyjnych osób prawnych.

(3) Wartość pieniężna świadczeń w naturze w postaci wyżywienia, mieszkania służbowego, światła, opału i użytkowania roli ustala na każdy rok kalendarzowy Minister Skarbu w porozumieniu z Ministrem Pracy i Opieki Społecznej.

(4) Wartość innych świadczeń w naturze szacuje się według cen rynkowych. W przypadku udzielania tych świadczeń w formie odpłatnej doliczeniu do wynagrodzenia podlega różnica pomiędzy ceną rynkową a ceną zapłaconą przez podatnika.

(5) Wartość świadczeń wymienionych w ust. 4 w odniesieniu do podatników, zatrudnionych u płatników, o których mowa w art. 13, ust. 2, szacuje się według cen państwowych.

Osoby obowiązane do opłacania podatku.

Art. 3. (1) Do opłacania podatku od wynagrodzeń obowiązane są osoby fizyczne bez względu na miejsce zamieszkania lub miejsce pobytu, jeżeli wynagrodzenie za pracę wypłacane im jest na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej.

(2) Do opłacania podatku od wynagrodzeń obowiązane są również te osoby fizyczne, którym wynagrodzenie za pracę wypłacane jest za granicą, jeżeli posiadają miejsce zamieszkania lub miejsce pobytu na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej.

Zwolnienia podmiotowe.

Art. 4. Zwolnieni od obowiązku podatkowego są:

1) uwierzytelnieni przy Rządzie Rzeczypospolitej zastępcy obcych państw oraz przydani im urzędnicy i osoby, pozostające u nich w służbie, jeżeli są cudzoziemcami;

2) inne osoby, którym na podstawie układów międzypaństwowych lub według zasad prawa międzynarodowego służy przywilej zwolnienia od tego podatku.

Zwolnienia przedmiotowe.

Art. 5. (1) Podatkowi nie podlegają:

1) zapomogi i odszkodowania pośmiertne dla rodzin po zmarłych wojskowych i urzędnikach państwowych;

2) renty i zapomogi pobierane przez inwalidów wojennych i wojskowych oraz inwalidzkie renty skapitalizowane;

3) pensje pobierane przez weteranów powstań na mocy obowiązujących ustaw;

4) płace i dodatki wypłacane przez Skarb Państwa w związku z odznaczeniami wojennymi, odniesionymi ranami i t. p.;

5) żołd wypłacany szeregowym Wojsk Polskich w służbie czynnej łącznie ze wszystkimi dodatkami;

6) skapitalizowane renty i emerytury wypłacane z funduszów Państwa lub zakładów ubezpieczeń społecznych;

7) odszkodowania za utratę życia lub zdrowia w związku z pełnioną pracą;

8) opieka lecznicza, szpitalna, sanatoryjna oraz wartość bezpłatnie wydawanych lekarstw;

9) wartość munduru służbowego lub odszkodowanie w gotówce za używanie munduru własnego;

10) zasiłki chorobowe wypłacane przez instytucje ubezpieczeń społecznych;

11) zapomogi dla zarejestrowanych bezrobotnych wypłacane z kas publicznych;

12) zwroty kosztów służbowych, kosztów podróży oraz diety wypłacane osobom zatrudnionym w służbie publicznej;

13) kwoty wypłacane osobom zatrudnionym nie w służbie publicznej na koszty podróży (koszt przejazdu, diety), jeżeli nie przekraczają one faktycznych wydatków pracownika, albo nie są wyższe od ustalonych przepisami układu zbiorowego pracy dla danego zawodu;

14) koszty biletu na przejazd środkami masowej lokomocji (pociągi, tramwaje, autobusy) od miejsca zamieszkania do miejsca pracy i z powrotem, jeżeli te koszty nie są zwracane przez pracodawcę poza wynagrodzeniem;

15) odszkodowania za używane przez pracownika własne narzędzia pracy (amortyzacja);

16) jednorazowe zapomogi ślubne, porodowe i pogrzebowe, jeżeli są udzielane w okresie sześciu tygodni przed lub po zdarzeniu w wysokości nieprzekraczającej 3.000 zł;

17) dary pieniężne i w naturze, jeżeli są udzielane w wysokości do 6.000 zł, z tytułu co najmniej 25-letniego okresu trwania pracy;

18) stypendia, faktycznie poniesione opłaty szkolne, zwracane przez pracodawcę na podstawie przepisów układu zbiorowego pracy, zasiłki na cele naukowe, nagrody uzyskane na konkursach, nagrody za wynalazki i t. p.;

19) wynagrodzenia nieprzekraczające w stosunku rocznym 12.000 zł chyba, że dekret niniejszy stanowi inaczej;

20) inne wynagrodzenia zwolnione od podatku na mocy specjalnych ustaw.

(2) Upoważnia się Ministra Skarbu w porozumieniu z Ministrem Pracy i Opieki Społecznej do zwolnienia od podatku innych kategoryj wynagrodzeń w granicach słuszności gospodarczej.

Art. 6. Wynagrodzenia wypłacane z funduszów obcego państwa, obcych związków samorządowych oraz z innych tego rodzaju funduszów publicznych wyłącza się od opodatkowania, jeżeli będzie udowodnione, że podlegają tam podatkowi tego samego rodzaju i jeżeli właściwe obce państwo postępuje według zasad wzajemności co do takich samych przychodów ze źródeł położonych na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej.

Powstanie obowiązku podatkowego.

Art. 7. Obowiązek podatkowy powstaje z chwilą wypłacenia wynagrodzenia i jest niezależny od tego, czy wynagrodzenie wypłacone zostało za czasokres bieżący, przeszły lub przyszły.

Wygaśnięcie obowiązku podatkowego.

Art. 8. Obowiązek podatkowy wygasa z chwilą śmierci podatnika, jak również z chwilą rozwiązania stosunku, uzasadniającego wypłatę wynagrodzenia, jednak dopiero po dokonaniu całkowitego rozrachunku i wypłaceniu reszty należności z wygasłego stosunku.

Zniżki i zwyżki rodzinne.

Art. 9. (1) Jeżeli podatnik, będący głową rodziny ma na utrzymaniu więcej niż dwoje dzieci, podatek obniża się o 25%, jeżeli ma więcej niż czworo dzieci, podatek obniża się o 50%. Całkowite zwolnienie od podatku następuje wtenczas, jeżeli podatnik ma więcej niż sześcioro dzieci na utrzymaniu.

(2) Zniżka, o której mowa w ust. 1, odnosi się tylko do tych podatników, których wynagrodzenie nie przekracza 120.000 zł w stosunku rocznym i którzy nie są podatnikami w podatku dochodowym.

(3) Za dzieci uważa się nieletnie dzieci ślubne, nieślubne, przysposobione i pasierbów do lat 18-tu, jeżeli nie posiadają własnych źródeł dochodu.

(4) Ta sama zniżka przysługuje również na dzieci starsze, pobierające naukę lub odbywające praktykę zawodową — do ukończenia przez nie 24 roku życia, jeżeli nie posiadają własnych źródeł dochodu.

(5) Jeżeli podatnikiem jest kobieta, będąca głową rodziny, ulga, o której mowa w ustępach poprzedzających, następuje:

w rozmiarach 25% — gdy ma na utrzymaniu więcej niż jedno dziecko,

„ 50% — gdy ma na utrzymaniu więcej niż dwoje dzieci.

Całkowite zwolnienie następuje, gdy ma na utrzymaniu więcej niż czworo dzieci.

Art. 10. Podatek podwyższa się:

1) o 20% dla podatników w wieku ponad 18 lat, nieżonatych lub niezamężnych, nie mających na utrzymaniu dzieci i pobierających wynagrodzenie ponad 60.000 zł rocznie;

2) o 10% dla podatników żonatych lub zamężnych od lat przeszło dwóch, lecz nie mających na utrzymaniu dzieci, jeżeli podatnicy ci pobierają wynagrodzenie ponad 80.000 zł rocznie.

Wysokość i sposób pobierania podatku.

Art. 11. (1) Podatek wymierza się według następującej skali:

Stopień wynagrodzenia	Wysokość wynagrodzenia obliczono w stosunku rocznym w złotych		Stopa procentowa podatku %
	ponad	do	
1	12.000	18.000	1
2	18.000	24.000	1.5
3	24.000	30.000	2
4	30.000	36.000	2.5
5	36.000	42.000	3
6	42.000	48.000	4
7	48.000	54.000	5
8	54.000	60.000	6
9	60.000	70.000	7
10	70.000	80.000	8
11	80.000	90.000	9
12	90.000	100.000	10
13	100.000	110.000	11
14	110.000	120.000	12
15	120.000	130.000	13
16	130.000	140.000	15
17	140.000	160.000	17
18	160.000	180.000	19
19	180.000	200.000	21
20	200.000	240.000	23
21	240.000	280.000	25
22	280.000	320.000	27
23	320.000	360.000	29
24	360.000	400.000	31
25	400.000	450.000	33
26	450.000	500.000	35
27	500.000	550.000	37
28	550.000	600.000	39
29	600.000	700.000	41
30	700.000	800.000	43
31	800.000	900.000	45
32	900.000	1.000.000	47
33	1.000.000		50

(2) Podstawę do ustalenia stopy procentowej stanowi wynagrodzenie, obliczone w stosunku rocznym.

Art. 12. (1) Podatek od wynagrodzeń, wypłacanych na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej, pobiera się drogą potrącania od wypłacanego wynagrodzenia kwoty należnego podatku według skali art. 11.

(2) Do potrącenia kwoty, należnego podatku obowiązani są pracodawcy (władze, urzędy, instytucje, przedsiębiorstwa i wogóle wszyscy pracodawcy, wypłacający wszelkiego rodzaju wynagrodzenia) przy każdej wypłacie wynagrodzenia.

(3) Jeżeli pracodawca nie potrąca należnego podatku, lecz ponosi go z własnych funduszów, wówczas obowiązany jest przyjąć za podstawę do ustalenia stopy procentowej i obliczania podatku taką kwotę, aby — po potrąceniu od tej kwoty obliczonego podatku — pozostała różnica wyrażała sumę przypadającą pracownikowi do wypłaty. Zasada powyższa nie ma zastosowania, gdy wynagrodzenie nie przekracza zł 60.000 w stosunku rocznym.

(4) Przy wypłacie wynagrodzeń periodycznych zmiennych stosuje się postanowienia art. 11 ust. 2 dopóty, aż łączna suma wynagrodzeń w danym roku kalendarzowym przekroczy 12.000 zł, po czym w celu ustalenia stopy procentowej podatku należy stosować postanowienia ust. 6.

(5) W celu obliczenia podatku przy wypłacie wynagrodzenia nieperiodycznego (jednorazowego), dolicza się je wraz z poprzednio wypłaconymi w danym roku kalendarzowym wynagrodzeniami nieperiodycznymi do obliczonej w stosunku rocznym sumy ostatniego periodycznego wynagrodzenia i ustaloną w ten sposób stopę procentową stosuje się do bieżąco wypłaconego wynagrodzenia nieperiodycznego.

(6) W stosunku do osób, które wynagrodzeń periodycznych nie otrzymują, podstawę do ustalenia stopy procentowej podatku stanowi kwota wypłaconego wynagrodzenia. W przypadku powtarzających się w ciągu roku wypłat nieperiodycznych należy dodać do kwoty bieżąco wypłacanej sumę wypłat już dokonanych i na podstawie łącznej sumy ustalić stopę procentową i obliczyć podatek. Od tak ustalonej kwoty podatku potrąca się podatek uprzednio już pobrany, a pozostała różnica stanowi podatek, przypadający bieżąco do potrącenia.

(7) Podatek należy potrącić w ten sposób, aby z wynagrodzenia wyższego stopnia po pobraniu podatku nie pozostało mniej, niż zostaje z najwyższego wynagrodzenia bezpośrednio niższego stopnia, po potrąceniu podatku na ten stopień przypadającego.

Art. 13. (1) Pracodawca wypłacający wynagrodzenia w sumach nieprzekraczających na jednego pracownika zł 60.000 w stosunku rocznym, obowiązany jest oprócz potrąconego pracownikowi podatku w myśl art. 11 uiścić z własnych funduszów dodatkową opłatę według następującej skali:

Stopień wynagrodzenia	Wysokość wynagrodzenia obliczona w stosunku rocznym w złotych		Roczna suma dodatkowej opłaty w złotych
	ponad	do	
1		12.000	3.600
2	12.000	18.000	3.420
3	18.000	24.000	3.240
4	24.000	30.000	3.000
5	30.000	36.000	2.700
6	36.000	42.000	2.340
7	42.000	48.000	1.680
8	48.000	54.000	900
9	54.000	60.000	300

(2) Od dodatkowej opłaty (ust. 1) wolny jest płatnik, jeżeli nim jest Państwo, związek samorządowy, instytucja ubezpieczeń społecznych, związek zawodowy robotników lub pracowników, albo zakład, będący pod zarządem Państwa bądź związku samorządowego.

(3) Upoważnia się Ministra Skarbu do całkowitego zwalniania od opłat dodatkowych oraz do obniżania stawek tych opłat dla poszczególnych okręgów wymiarowych i kategorii podatników.

Art. 14. (1) Kwoty należnego podatku, potrącone przez pracodawcę, przy wypłacie wynagrodzenia (art. 11 i 12), lub ponoszone przez pracodawcę z własnych funduszów (art. 12 ust. 3), jak również kwoty dodatkowych opłat (art. 13), pracodawca jest obowiązany wpłacić do kasy właściwego urzędu skarbowego w terminie dni 7 po upływie miesiąca kalendarzowego, w którym nastąpiła wypłata wynagrodzenia, z dołączeniem wykazu potrąceń, sporządzonego według przepisanego wzoru, lub też odpisu listy płacy, zawierającej dane niezbędne do sprawdzenia prawidłowości dokonanych potrąceń.

(2) Minister Skarbu ma prawo zwolnienia większych przedsiębiorstw, zatrudniających znaczniejszą liczbę pracowników, a prowadzących prawidłowe księgi handlowe, od obowiązku składania wykazów potrąceń albo list płacy. Uprawnienie to może Minister Skarbu przenieść na dyrektorów izb skarbowych.

Art. 15. (1) Pracodawca wypłacający osobie u niego zatrudnionej dwa lub więcej wynagrodzeń obowiązany jest, jeżeli łączna suma tych wynagrodzeń za dany rok kalendarzowy przekracza 30.000 zł obliczyć podatek, przyjmując za podstawę łączną sumę tych wynagrodzeń.

(2) Jeżeli obliczony w ten sposób podatek przekroczy kwotę podatku potrąconego w myśl art. 11, różnicę należy potrącić dodatkowo najpóźniej przy ostatniej wypłacie wynagrodzenia za dany rok kalendarzowy i wpłacić do kasy urzędu skarbowego w terminie do dnia 7 stycznia następnego roku.

Art. 16. Osoby, pobierające wynagrodzenia na obszarze obcego państwa, a zamieszkałe na terenie Rzeczypospolitej Polskiej (art. 1 ust. 2) obowiązane są obliczać należny podatek według przepisów art. 11 i 12 niniejszego dekretu i wpłacać do kasy właściwego urzędu skarbowego w terminie 7 dni po upływie miesiąca, w którym otrzymały wynagrodzenie. Po upływie roku osoby te są obowiązane obliczyć i wpłacić należny podatek zgodnie z przepisami art. 15 ust. 2.

Opodatkowanie łącznych wynagrodzeń.

Art. 17. (1) Osoby, które otrzymują wynagrodzenia od różnych pracodawców, obowiązane są po upływie roku kalendarzowego uiścić tytułem podatku od wynagrodzeń różnicę między należnością podatku od łącznego rocznego wynagrodzenia według skali art. 11, a kwotą potrąconą w trybie art. 12 tytułem podatku w ciągu ubiegłego roku.

(2) Kwoty przypadające z powyższego tytułu do zapłaty powinny być przez wymienione wyżej osoby obliczone i wpłacone do kasy właściwego urzędu skarbowego w terminie do dnia 15 stycznia następnego roku. Równocześnie z wpłatą należy złożyć w urzędzie skarbowym obliczenie różnicy, sporządzone na przepisanym formularzu.

(3) Podatek należy obliczyć w ten sposób, aby z wynagrodzenia wyższego stopnia, po potrąceniu podatku, nie pozostało mniej, niż zostaje z najwyższego wynagrodzenia bezpośrednio niższego stopnia po potrąceniu podatku na ten stopień przypadającego.

Postępowanie w sprawach podatku.

Art. 18. Postępowanie w sprawach podatku od wynagrodzeń podlega przepisom ordynacji podatkowej (Dz. U. R. P. z 1936 r. Nr 14, poz. 134), a w szczególności przepisom tej ordynacji, dotyczącym państwowego podatku dochodowego.

Przepisy końcowe.

Art. 19. Wykonanie niniejszego dekretu porucza się Ministrowi Skarbu.

Art. 20. (1) Dekret niniejszy wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą obowiązującą od dnia 1 września 1945 r.

(2) Jednocześnie tracą moc obowiązującą przepisy artykułów 20 i 41—45 ustawy o państwowym podatku dochodowym (Dz. U. R. P. z 1936 r. Nr 2, poz. 6) wraz z późniejszymi zmianami.

Prezydent Krajowej Rady Narodowej:
(—) Bolesław Bierut

w/z. Prezes Rady Ministrów:
(—) Władysław Gomułka

Minister Skarbu:
(—) Konstanty Dąbrowski

w/z Minister Pracy i Opieki Społecznej:
(—) Edmund Giebartowski

276.

DEKRET

z dnia 29 września 1945 r.

o zmianie ustawy z dnia 2 lipca 1924 r. w przedmiocie pracy młodocianych i kobiet.

(Przedruk z Dz. U. R. P. Nr 43, poz. 236 z dnia 13 października 1945 r.)

Na podstawie ustawy z dnia 3 stycznia 1945 r. o trybie wydawania dekretów z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr 1, poz 1) — Rada Ministrów postanawia, a Prezydium Krajowej Rady Narodowej zatwierdza, co następuje:

Art. 1. Art. 9 ustawy z dnia 2 lipca 1924 r. w przedmiocie pracy młodocianych i kobiet (Dz. U. R. P. Nr 65, poz. 636), zmienionej ustawą z dnia 7 listopada 1931 r. (Dz. U. R. P. Nr 101, poz. 773) otrzymuje brzmienie następujące:

„Art. 9. Młodociani obowiązani są do uczęszczania na naukę zawodową lub dokształcającą.
Do obowiązujących godzin pracy wlicza się godziny nauki zawodowej lub dokształcającej w szkołach dla młodocianych pracowników, uczniów, terminatorów i praktykantów w liczbie, nie przekraczającej ośmnastu godzin tygodniowo, niezależnie od tego, czy nauka odbywa się w szkole w godzinach pracy młodocianego, czy też poza tymi godzinami. Regularne odbywanie tej nauki winno być wykazane poświadczeniem odnośnego zakładu naukowego".

Art. 2. Wykonanie niniejszego dekretu porucza się Ministrowi Pracy i Opieki Społecznej w porozumieniu z właściwymi Ministrami.

Art. 3. Dekret niniejszy wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Krajowej Rady Narodowej:
(—) Bolesław Bierut

Prezes Rady Ministrów:
(—) Edward Osóbka-Morawski

Minister Pracy i Opieki Społecznej:
(—) Jan Stańczyk

Minister Oświaty:
(—) Czesław Wycech

277.

DEKRET

z dnia 29 września 1945 r.

o zmianie ustawy z dnia 16 maja 1922 r. o urlopach dla pracowników, zatrudnionych w przemyśle i handlu.

(Przedruk z Dz. U. R. P. Nr 43, poz. 238 z dnia 13 października 1945 r.)

Na podstawie ustawy z dnia 3 stycznia 1945 r. o trybie wydawania dekretów z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr 1, poz. 1) — Rada Ministrów postanawia, a Prezydium Krajowej Rady Narodowej zatwierdza, co następuje:

Art. 1. W ustawie z dnia 16 maja 1922 r. o urlopach dla pracowników, zatrudnionych w przemyśle i handlu (Dz. U. R. P. z 1933 r. Nr 94, poz. 735), wprowadza się zmiany następujące:

1) Ustęp drugi art. 2 otrzymuje brzmienie następujące:

„Przez dni urlopowe należy rozumieć dni robocze; do dni urlopowych nie wlicza się dni niedzielnych i świątecznych".

2) W art. 4 zdanie pierwsze otrzymuje brzmienie następujące:

„Urlopowany otrzymuje za każdy dzień urlopu wynagrodzenie takie, jakie otrzymałby, gdyby w tym dniu był zatrudniony".

Art. 2. Wykonanie niniejszego dekretu porucza się Ministrowi Pracy i Opieki Społecznej w porozumieniu z właściwymi Ministrami.

Art. 3. Dekret niniejszy wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Krajowej Rady Narodowej:
(—) Bolesław Bierut

Prezes Rady Ministrów:
(—) Edward Osóbka-Morawski

Minister Pracy i Opieki Społecznej:
(—) Jan Stańczyk

278.

DEKRET

z dnia 29 września 1945 r.

o dodatku przejściowym do zaopatrzeń emerytalnych.

(Przedruk z Dz. U. R. P. Nr 43, poz. 239 z dnia 13 października 1945 r.)

Na podstawie ustawy z dnia 3 stycznia 1945 r. o trybie wydawania dekretów z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr 1, poz. 1) — Rada Ministrów postanawia, a Prezydium Krajowej Rady Narodowej zatwierdza, co następuje:

Art. 1. Do zaopatrzeń emerytalnych (uposażeń emerytalnych, pensyj wdowich i pensyj sierocych), wypłacanych na podstawie ustawy z dnia 11 grudnia 1923 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszów państwowych i zawodowych wojskowych (Dz. U. R. P. z 1934 r. Nr 20, poz. 160), zmienionej dekretem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 listopada 1935 r. (Dz. U. R. P. Nr 85, poz. 521) i ustawą z dnia 12 marca 1938 r. (Dz. U. R. P. Nr 17, poz. 125), ustanawia się dodatek przej-

ściowy, który będzie wypłacany do czasu unormowania stosunków gospodarczych według niżej podanej tabeli:

Miesięczna wysokość zaopatrzenia emerytalnego	Wysokość dodatku przejściowego
do 100 zł	250 zł
ponad 100 „ — 210 zł	300 „
„ 210 „ — 450 „	350 „
„ 450 „ — 700 „	400 „
„ 700 „	450 „

Art. 2. Łączna kwota pensji wdowiej i pensji sierocych wraz z dodatkiem przejściowym, ani też łączna kwota pensji sierocych wraz z dodatkiem przejściowym nie może przekraczać kwoty uposażenia emerytalnego z dodatkiem przejściowym, które otrzymywał albo które otrzymałby zmarły funkcjonariuz państwowy względnie zawodowy wojskowy.

Art. 3. Przepisy art. 1 i 2 stosuje się odpowiednio do zaopatrzeń, wypłacanych na podstawie ustawy z dnia 11 grudnia 1924 r. o zaopatrzeniu osób szczególnie zasłużonych oraz o wyjątkowym zaopatrzeniu, nie opartym na innych tytułach prawnych (Dz. U. R. P. z 1925 r. Nr 2, poz. 12 i Dz. U. R. P. z 1930 r. Nr 17, poz. 122).

Art. 4. Wykonanie niniejszego dekretu porucza się Prezesowi Rady Ministrów oraz wszystkim Ministrom.

Art. 5. Dekret niniejszy wchodzi w życie z dniem 1 września 1945 r.

Prezydent Krajowej Rady Narodowej:
(—) Bolesław Bierut

Prezes Rady Ministrów:
(—) Edward Osóbka-Morawski

Minister Obrony Narodowej:
(—) *Michał Żymierski*, Marszałek Polski

Minister Skarbu:
(—) Konstanty Dąbrowski

Minister Spraw Zagranicznych:
(—) Wincenty Rzymowski

Minister Administracji Publicznej:
(—) Władysław Kiernik

Minister Bezpieczeństwa Publicznego:
(—) Stanisław Radkiewicz

Minister Pracy i Opieki Społecznej:
(—) Jan Stańczyk

Minister Rolnictwa i Reform Rolnych:
(—) Stanisław Mikołajczyk

Minister Aprowizacji i Handlu:
(—) Jerzy Sztachelski

Minister Poczt i Telegrafów:
(—) Tadeusz Kapeliński

w/z. Minister Kultury i Sztuki:
(—) L. Kruczkowski

Minister Oświaty:
(—) Czesław Wycech

Minister Zdrowia:
(—) Franciszek Litwin

Minister Komunikacji:
(—) J. Rabanowski

Minister Przemysłu:
(—) Hilary Minc

Minister Sprawiedliwości:
(—) Henryk Swiątkowski

Minister Odbudowy:
(—) Michał Kaczorowski

Minister Informacji i Propagandy:
(—) Stefan Matuszewski

Minister Lasów:
(—) Stanisław Tkaczow

Minister Żeglugi i Handlu Zagranicznego:
(—) Stefan Jędrychowski

279.

DEKRET

z dnia 29 września 1945 r.

o uiszczaniu przez pracodawców całości składek na ubezpieczenia społeczne i na Fundusz Pracy.

(Przedruk z Dz. U. R. P. Nr 43, poz. 240 z dnia 13 października 1945 r.)

Na podstawie ustawy z dnia 3 stycznia 1945 r. o trybie wydawania dekretów z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr 1, poz. 1) — Rada Ministrów postanawia, a Prezydium Krajowej Rady Narodowej zatwierdza, co następuje:

Art. 1. Części składek na ubezpieczenia społeczne i na Fundusz Pracy, potrącane dotychczas z zarobków pracowników, obciążają w całości pracodawców.

Art. 2. W związku z postanowieniem art. 1 w obowiązujących przepisach prawnych wprowadza się następujące zmiany:

1) w ustawie z dnia 28 marca 1933 r. o ubezpieczeniu społecznym (Dz. U. R. P. Nr 51, poz. 396), zmienionej rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 r. (D. U. R. P. Nr 95, poz. 855):

a) art. 212 ust. 1, pkt 1) otrzymuje brzmienie:
„1) opłacać w całości koszty leczenia szpitalnego i pomocy położniczej, koszty, związane z pomocą lekarską z wyłączeniem zabiegów techniczno-dentystycznych oraz koszty lekarstw i środków opatrunkowych",

b) w art. 219 skreśla się ust. 2,

c) w art. 220 skreśla się ust. 2, 3 i 4,

d) w art. 220 ust. 5 po słowach „zaległych składek" skreśla się słowa:
„z czego połowa obciąża pracodawców a połowa ubezpieczonych",

e) w art. 223 skreśla się ust. 1 oraz numerację ust. 2.

2) W rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 listopada 1927 r. o ubezpieczeniu pracowników umysłowych (Dz. U. R. P. Nr 106, poz. 911) w brzmieniu ustalonym ustawami z dnia 22 marca 1933 r. (Dz. U. R. P. Nr 27, poz. 229) i z dnia 15 marca 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr 39, poz. 347):

a) w art. 101 ust. 2 po słowach: „odpowiada pracodawca" stawia się kropkę i skreśla się resztę zdania od słów: „któremu przysługuje" do końca,

b) w art. 102 ust. 2 skreśla się zdanie ostatnie, poczynając od słów: „W tym przypadku" do końca,

c) art. 104 skreśla się,

d) w art. 105 skreśla się ust. 1 i 2.

3) W art. 7 ustawy z dnia 18 lipca 1924 r. o zabezpieczeniu na wypadek bezrobocia (Dz. U. R. P. z 1932 r. Nr 58, poz. 555) w brzmieniu rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 października 1933 r. (Dz. U. R. P. Nr 85, poz. 649) i rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr 94, poz. 849) skreśla się ustępy: 3, 5 i 6.

4) W art. 15 ustawy z dnia 16 marca 1933 r. o Funduszu Pracy (Dz. U. R. P. Nr 22, poz. 163):

a) skreśla się ustępy 1, 2 i 3; ustępom 4, 5, 6 i 7 nadaje się numerację: 1, 2, 3 i 4;

b) nowy ust. 1 otrzymuje brzmienie:
„(1) Pracodawcy, zatrudniający pracowników, pobierających uposażenie służbowe, bądź stałe wynagrodzenie za najemną pracę, uiszczają na rzecz Funduszu Pracy opłatę w wysokości 2% zarobków, uposażeń i wynagrodzeń, wypłacanych tymże pracownikom. Przepis ten nie dotyczy Skarbu Państwa oraz związków komunalnych, z tym jednak zastrzeżeniem, iż poszczególne przedsiębiorstwa związków komunalnych uiszczają przewidzianą opłatę w wysokości 2% zarobków wypłacanych pracownikom, o ile obroty tych przedsiębiorstw nie wchodzą w skład zwyczajnych budżetów związków komunalnych. Pracodawcy rolni uiszczają opłatę 2% tylko od zarobków pracowników umysłowych",

c) w nowym ust. 2 wyrazy „ust. 4" zastępuje się wyrazami „ust. 1",

d) w nowym ust. 4 wyrazy: „i 4" skreśla się.

Art. 3. Przepisy niniejszego dekretu stosuje się odpowiednio w ubezpieczeniu emerytalnym robotników rolnych oraz w ubezpieczeniu pensyjnym górników i hutników.

Art. 4. Wykonanie niniejszego dekretu porucza się Ministrowi Pracy i Opieki Społecznej.

Art. 5. Dekret niniejszy wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą obowiązującą od dnia 1 września 1945 r.

Prezydent Krajowej Rady Narodowej:
(—) Bolesław Bierut
w/z. Prezes Rady Ministrów:
(—) Władysław Gomułka
Minister Pracy i Opieki Społecznej:
(—) Jan Stańczyk

280.

ROZPORZĄDZENIE
RADY MINISTRÓW

z dnia 12 września 1945 r.

o zmianie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 25 czerwca 1932 r. o wyłączeniu niektórych rodzajów świadczeń pieniężnych spod egzekucji urzędów skarbowych.

(Przedruk z Dz. U. R. P. Nr 43, poz. 241 z dnia 13 października 1945 r.)

Na podstawie art. 1 ust. (2) ustawy z dnia 10 marca 1932 r. o przejęciu egzekucji administracyjnej przez władze skarbowe oraz o postępowaniu egzekucyjnym władz skarbowych (Dz. U. R. P. Nr 32, poz. 328) zarządza się, co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 25 czerwca 1932 r. o wyłączeniu niektórych rodzajów świadczeń pieniężnych spod egzekucji urzędów skarbowych (Dz. U. R. P. Nr 62, poz. 581) zmienionym rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 15 maja 1937 r. (Dz. U. R. P. Nr 43, poz. 341), wprowadza się zmiany następujące:

1) w § 1 kropkę na końcu punktu d) zastępuje się średnikiem oraz dodaje się nowy punkt e) w brzmieniu:
„e) należności z tytułu świadczeń pieniężnych na rzecz związków samorządu terytorialnego";

2) w § 2 kropkę na końcu punktu c) zastępuje się średnikiem oraz dodaje się nowy punkt d) w brzmieniu:
„d) należności, wymienione w § 1 lit. e) — władze samorządu terytorialnego na podstawie przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 25 czerwca 1932 r. o postępowaniu egzekucyjnym władz skarbowych (Dz. U. R. P. Nr 62, poz. 580) wraz z późniejszymi zmianami".

§ 2. Wykonanie rozporządzenia niniejszego porucza się Ministrowi Skarbu i Administracji Publicznej — każdemu we właściwym zakresie działania.

§ 3. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów:
(—) Edward Osóbka-Morawski
w/z. Minister Administracji Publicznej:
(—) Zaruk Michalski
Minister Skarbu:
(—) Konstanty Dąbrowski

281.

ROZPORZĄDZENIE
RADY MINISTRÓW

z dnia 22 września 1945 r.

o dodatku przejściowym do zaopatrzeń emerytalnych i odszkodowań za nieszczęśliwe wypadki pracowników przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe".

(Przedruk z Dz. U. R. P. Nr 43, poz. 242 z dnia 13 października 1945 r.)

Na podstawie art. 25 i 26 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 wrzśnia 1926 r. o utworzeniu przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe" (Dz. U. R. P. z 1930 r. Nr 89, poz. 705), w brzmieniu zmienionym art. 11 ustawy z dnia 18 marca 1932 r. o zmianie niektórych przepisów, dotyczących zaopatrzenia emerytalnego funkcjonariuszów państwowych i zawodowych wojskowych (Dz. U. R. P. Nr 26, poz. 239), zarządza się, co następuje:

§ 1. (1) Do zaopatrzeń emerytalnych, wdowich, sierocych i odszkodowań za nieszczęśliwe wypadki, przyznanych i wypłacanych na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 8 lipca 1932 r. o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe" i o zaopatrzeniu pozostałych po tych pracownikach wdów i sierot oraz o odszkodowaniu za nieszczęśliwe wypadki (Dz. U. R. P. Nr 61, poz. 577) w brzmieniu zmienionym rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 28 marca 1933 r. (Dz. U. R. P. Nr 46, poz. 359) i rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 28 stycznia 1934 r. o zapatrzeniu emerytalnym i odszkodowaniu pracowników przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe" za nieszczęśliwe wypadki (Dz. U. R. P. z 1936 r. Nr 20, poz. 169) w brzmieniu zmienionym rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 19 marca 1938 r. (Dz. U. R. P. Nr 21, poz. 176), — ustanawia się dodatek przejściowy, wypłacany do czasu unormowania stosunków gospodarczych według niżej podanej tabeli:

Miesięczna wysokość zaopatrzenia emerytalnego, wdowiego, sierocego lub odszkodowania za nieszczęśliwe wypadki	Wysokość dodatku przejściowego
do 100 zł	250 zł
ponad 100 zł „ 210 „	300 „
„ 210 „ „ 450 „	350 „
„ 450 „ „ 700 „	400 „
„ 700 „	450 „

2) Jeżeli emerytowi, wdowie, sierocie przysługuje prawo do zaopatrzenia i odszkodowania za nieszczęśliwe wypadki — to dodatek przejściowy wymierza się od łącznej kwoty zaopatrzenia i odszkodowania.

§ 2. Łączna kwota zaopatrzenia emerytalnego i odszkodowania za nieszczęśliwe wypadki, łączna kwota zaopatrzenia wdowiego i odszkodowania za nieszczęśliwe wypadki, łączna kwota zaopatrzeń sierocych bez względu na ilość sierot sama ani łącznie z zaopatrzeniem wdowim lub odszkodowaniem za nieszczęśliwe wypadki, ani też kwota samego jakiegokolwiek świadczenia — nie może przekraczać miesięcznej kwoty uposażenia zasadniczego pracownika Polskich Kolei Państwowych w czynnej służbie w grupie uposażenia lub kategorii płacy, odpowiadającej grupie uposażenia albo kategorii płacy, od której zostało wymierzone zaopatrzenie emerytalne wdowie, sieroce lub odszkodowanie za nieszczęśliwe wypadki, łącznie z dodatkami rodzinnymi i dodatkiem wojennym, wypłacanymi pracownikom Polskich Kolei Państwowych na podstawie dekretu Polskiego Komitetu Wyzwolenia Narodowego z dnia 27 grudnia 1944 r. o tymczasowym uregulowaniu uposażeń pracowników państwowych (Dz. U. R. P. Nr 16, poz. 88).

§ 3. Wykonanie rozporządzenia niniejszego porucza się Ministrowi Komunikacji.

§ 4. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą obowiązującą od dnia 1 września 1945 r.

Prezes Rady Ministrów:
(—) Edward Osóbka-Morawski
Minister Komunikacji:
(—) Jan Rabanowski
Minister Skarbu:
(—) Konstanty Dąbrowski

282.

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA PRZEMYSŁU

z dnia 20 września 1945 r.

w sprawie przyznania I-ej Wystawie i Targom Przemysłu w Lublinie ulg w zakresie ochrony wynalazków, wzorów i znaków towarowych.

(Przedruk z Dz. U. R. P. Nr 43, poz. 247 z dnia 13 października 1945 r.)

Na podstawie art. 3 ust. (3), art. 90 ust. (3) i art. 182 ust. (2) rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o ochronie wynalazków, wzo-

rów i znaków towarowych (Dz. U. R. P. Nr 39, poz. 384) zarządzam, co następuje:

§ 1. Publikacja albo jawne stosowanie wynalazku lub wzoru, wystawionych na I-ej Wystawie i Targach Przemysłu w Lublinie w czasie od 25 września do 10 października 1945 r. włącznie, nie będzie przeszkodą do uzyskania patentu lub do zarejestrowania wzoru, jeżeli nastąpiły po wystawieniu, zgłoszenie zaś wynalazku lub wzoru w Urzędzie Patentowym Rzeczypospolitej Polskiej nastąpiło przed upływem sześciu miesięcy od daty wystawienia. Pod tymiż warunkami ani samo wystawienie wynalazku lub wzoru na I-ej Wystawie i Targach Przemysłu w Lublinie ani inne zgłoszenie, dokonane w Urzędzie Patentowym Rzeczypospolitej Polskiej po dacie wystawienia, nie będzie przeszkodą do uzyskania patentu lub zarejestrowania wzoru.

§ 2. Zgłoszenie w Urzędzie Patentowym Rzeczypospolitej Polskiej znaku towarowego, umieszczonego przed tym na towarze, wystawionym na I-ej Wystawie i Targach Przemysłu w Lublinie, będzie korzystało z prawa pierwszeństwa od daty wystawienia, jeżeli zgłoszenie to nastąpiło przed upływem sześciu miesięcy od tej daty.

§ 3. Do zgłoszenia wynalazku lub wzoru, wniesionego do Urzędu Patentowego Rzeczypospolitej Polskiej z powołaniem się na ulgi, określone w rozporządzeniu niniejszym, powinno być dołączone zaświadczenie zarządu I-ej Wystawy i Targów Przemysłu w Lublinie, wymieniające przedmiot i datę wystawienia, do zgłoszenia zaś znaku towarowego — zaświadczenie stwierdzające, że dany znak umieszczony był na towarze, wystawionym na tej wystawie, tudzież wymieniające osobę wystawcy, przedsiębiorstwo, rodzaj towaru oraz datę wystawienia.

§ 4. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą obowiązującą od dnia 25 września 1945 r.

Minister Przemysłu:
(—) Hilary Minc

283.

URZĄD WOJEWÓDZKI ŚLĄSKO-DĄBROWSKI
— Wydział Samorządowy —

Nr. Sm. II. 28/66. Katowice, dn. 6 października 1945 r.

w sprawie obowiązków i uprawnienia związków samorządowych w sprawach oświaty.

Do *Ob. Ob. Starostów Powiatowych jako Przewodniczących Wydziałów Powiatowych i Prezydentów Miast Wydzielonych Województwa Śląsko-Dąbrowskiego!*

Urząd Wojewódzki przesyła w załączeniu odpis okólnika Ministerstwa Admin. Publicznej z dnia 24 września r. b. L. dz. III. S. 15008/45, dotyczącego obowiązków i uprawnień związków samorządowych w sprawach oświaty do wiadomości i stosowania.

Za Wojewodę:
(—) Dr. Karczewski, p. o. Naczelnika Wydziału

MINISTERSTWO ADMINISTRACJI PUBLICZNEJ
L. III. S. 15008/45. Warszawa, dn 24 września 1945 r..

OKÓLNIK Nr 44
Obowiązki i uprawnienia związków samorządowych w sprawach oświaty.

Do *Obywateli Wojewodów (wszystkich)!*

Ze względu na straty, jakie poniosła kultura narodowa wskutek zamknięcia szkół w ciągu 5-letniego okresu okupacji hitlerowskiej oraz z uwagi na konieczność podniesienia poziomu nauki dla dziatwy wiejskiej, która dotychczas była pod tym względem upośledzona, Ministerstwo Oświaty przystąpi w roku szkolnym 1945/46 do zmobilizowania i wykorzystania wszelkich środków, które przyczynią się do podniesienia poziomu nauki najszerszych mas młodzieży szkolnej oraz dorosłych.

Akcja ta prowadzona będzie za pośrednictwem szkół w odniesieniu do młodzieży w wieku obowiązku szkolnego jak również do młodzieży t. zw. przerosłej, która wyszła już z wieku obowiązku szkolnego, a na skutek wojny nie mogła ukończyć szkoły. Ponadto przewiduje się prowadzenie na szeroką skalę akcji oświatowej wśród dorosłych. Jednym z podstawowych czynników decydujących o prowadzeniu tej akcji są warunki materialne i lokalowe szkół i nauczycieli.

Ponieważ zgodnie z obowiązującymi przepisami ciężar zaopatrywania publicznych szkół powszechnych spoczywa na związkach samorządowych, koniecznym jest, aby wszystkie jednostki samorządu terytorialnego przyszły z poparciem i pomocą w tej akcji szkołom i nauczycielstwu.

W związku z powyższym wzywam organa ustrojowe związków samorządowych, by w zrozumieniu tak doniosłego zagadnienia ze szczególną troskliwością przystąpiły do wykonania obowiązków, ciążących w tym względzie na związkach samorządowych.

Długo trwająca wojna spowodowała przerwę w funkcjonowaniu aparatu samorządu terytorialnego i duże w nim zmiany personalne. Ta przerwa w funkcjonowaniu działalności związków samorządowych spowodowała nadto, że ich organa w nowym swym składzie często nie zdają sobie dostatecznie sprawy z zakresu obowiązków, jakie nakładają na związki samorządowe- poszczególne przepisy prawne oraz z uprawnień, przysługujących związkom samorządowym w stosunku do spraw oświatowych, a zwłaszcza szkolnictwa powszechnego i oświaty dorosłych. W tym celu Ministerstwo przypomina najważniejsze normy prawne, stanowiące o zadaniach i obowiązkach związków samorządowych w sprawach oświaty.

Na podstawie ustawy z dnia *17 lutego 1922 r. o budowie publicznych szkół powszechnych* (Dz. U. R. P. Nr 18, poz. 144) zmienionej ustawą z dnia 22. XII. 1925 r. (Dz. U. R. P. Nr 129, poz. 918) oraz rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 grudnia 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr 110, poz. 976) gmina jest obowiązana:

a) dostarczyć gruntów pod zabudowania publicznych szkół powszechnych, na boiska i ogrody szkolne;
b) wznosić nowe budynki szkolne, mieszkalne i gospodarcze lub przebudowywać odpowiednio do potrzeb budynki już istniejące;
c) zaopatrzyć szkoły w całkowite urządzenia wewnętrzne.

Jeżeli szkoła jest przeznaczona dla ludności dwu lub więcej gmin, obowiązki określone ciążą na tej gminie, na której terytorium znajduje się siedziba szkolna. Pozostałe gminy obowiązane są jednak pokryć przypadającą na nią część kosztów, związanych z wykonaniem tych obowiązków. Udział w wydatkach ustalają zainteresowane gminy; w razie niedojścia do porozumienia — odpowiednie władze powiatowe; jeżeli gminy należą do różnych powiatów — wojewódzkie; jeżeli należą do różnych województw — Minister Administracji Publicznej.

Obszar gruntu dla szkół wraz z boiskiem i ogrodem szkolnym winien wynosić dla szkół zależnie od ich stopnia organizacyjnego co najmniej 0,50 ha do co najmniej 0,85 ha.

Obszar gruntów na budowę domów mieszkalnych dla nauczycieli wraz z podwórzem winien wynosić co najmniej 500 m² na każde mieszkanie.

O ile gmina nie posiada gruntu odpowiedniego, a nie może go uzyskać drogą kupna lub zamiany, może nastąpić na wniosek kuratora okręgu szkolnego wywłaszczenie gruntów dla celów szkolnych w trybie, przewidzianym przez rozporządzenie z dnia 24 września 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr 86, poz. 776).

Plany i kosztorysy każdej przewidzianej powyższą ustawą budowy lub przebudowy wymagają obok zachowania ogólnych przepisów budowlanych zatwierdzenie kuratora okręgu szkolnego.

O przydatności istniejących budynków dla celów szkolnych i na mieszkania nauczycieli orzeka powiatowa komisja oświatowa.

W myśl art. 15 ustawy z dnia *22* grudnia 1925 r. o środkach zapewnienia równowagi budżetowej (Dz. U. R. P. Nr. 129, poz. 918) gminom mogą być udzielone na budowę publicznych szkół powszechnych i mieszkań nauczycielskich zasiłki i długoterminowe pożyczki ze Skarbu Państwa.

Na podstawie ustawy z dnia 17 lutego 1922 r. o zakładaniu i utrzymywaniu publicznych szkół powszechnych (Dz. U. R. P. Nr 18, poz. 143) zmienionej ustawą z dnia 25 listopada 1925 r. (Dz. U. R. P. Nr 26, poz. 898)

oraz rozporządzeniem z dnia 3 grudnia 1930 r. (Dz. U. R. P. Nr 86, poz. 662) i rozporządzeniem z dnia 8 lipca 1937 r. (Dz. U. R. P. Nr 55, poz. 433) — obowiązek zakładania i utrzymywania publicznych szkół powszechnych ciąży na Państwie i na gminie. Koszty zakładania i utrzymywania tych szkół są pokrywane przez Skarb Państwa i przez gminę. Skarb Państwa ponosi wszelkie wydatki na pomoce naukowe, materiały do nauki, biblioteki i druki szkolne, gmina — na wszelkie inne potrzeby rzeczowe szkół, a w szczególności na pomieszczenie dla szkół w myśl ustawy o budowie publicznych szkół powszechnych oraz na ich konserwację, na wewnętrzne urządzenie szkół, ubezpieczenia, na oświetlenia, na opal, na materiały pismienne, utrzymywanie służby i porządku.

Najpilniejszym zadaniem związków samorządowych w tym względzie to wyremontowanie istniejących budynków szkolnych. Znaczny bowiem odsetek tych budynków został na skutek działań wojennych w mniejszym lub większym stopniu uszkodzony lub zdewastowany. Ministerstwo Administracji Publicznej zdaje sobie sprawę z ogromu zadań, jakie ciążą na związkach samorządowych niemal we wszystkich dziedzinach ich działalności oraz z trudności finansowych z jakimi to związki obecnie borykać się muszą. Sprawa jednak umożliwienia kształcenia się młodzieży szkolnej jest zagadnieniem państwowym tak doniosłym, że powinny być zmobilizowane wszelkie środki, jakie pozwolą przyspieszyć realizację tego zadania. Proszę przeto Obywateli Wojewodów o zwrócenie szczególnej uwagi na sprawę remontu budynków i pomieszczeń szkolnych, jako w obecnej chwili jednej z najpilniejszych zadań związków samorządowych w dziedzinie szkolnictwa.

Na podstawie *ustawy z dnia 8 sierpnia 1923 r. w przedmiocie upoważnienia zarządów gmin do czasowego zajmowania lokali szkolnych w gminie na cele powszechnego nauczania* (Dz. U. R. P. Nr 87, poz. 677) zarządy gmin mogą za zezwoleniem właściwego kuratora okręgu szkolnego zajmować na czas nie dłuższy niż 2 lata na cele powszechnego nauczania lokale wszystkich istniejących na terenie gmin szkół społecznych i prywatnych w godzinach popołudniowych lub wieczornych, o ile te lokale o tej porze nie są używane do udzielania nauki.

Wniosek w tej sprawie skierowany do właściwego kuratora okręgu szkolnego zarząd gminy składa na ręce inspektora szkolnego. Wniosek ten odpowiadać winien wymogom, które określa rozporządzenie wykonawcze Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 23. X. 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr 115, poz. 919).

Na podstawie *ustawy z dnia 23 lutego 1939 r. o zespoleniu samorządu szkolnego z samorządem terytorialnym* (Dz. U. R. P. Nr 16, poz. 93) — utworzone być mają gminne i powiatowe komisje oświatowe. Skład i zakres ich działania ustawa ta szczegółowo określa. Ministerstwo Oświaty uważa za nieodzowne niezwłoczne powołanie do życia tych komisji.

Art. 12 tej ustawy nakłada na gminy obowiązek dochodzenia i karania wykroczeń przeciwko przepisom o obowiązku szkolnym. Zarząd gminy wydaje orzeczenia i nakazy karne w trybie określonym w rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o postępowaniu administracyjnym (Dz. U. R. P. Nr 38, poz. 36), przy czym służą mu w tym zakresie uprawnienia powiatowych władz administracji ogólnej. Egzekucję grzywien, nałożonych za wykroczenia przeciwko przepisom o obowiązku szkolnym przeprowadza zarząd gminy w trybie określonym rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o postępowaniu przymusowym (Dz. U. R. P. Nr 36, poz. 342). Wpływy z grzywień stanowią dochód budżetu gminy.

Art. 14 tej ustawy nakłada na gminy obowiązek prowadzenia wykazów dzieci, podlegających obowiązkowi szkolnemu, w sposób, ustalony przepisami o obowiązku szkolnym.

Władze szkolne przystępują w tym roku do reorganizacji szkolnictwa powszechnego w tym sensie, żeby poprawić stopień organizacyjny szkolnictwa powszechnego, a więc szkoły o jednym lub dwóch nauczycieli będą przekształcane na wyżej zorganizowane; będą tworzone szkoły zbiorcze. W celu udostępnienia młodzieży klas starszych nauki w klasach od V do VII z wielu obwodów szkolnych, nie posiadających pełnej szkoły powszechnej, młodzież będzie zmuszona chodzić do szkół zbiorczych. Przy tym gdy droga dziecka z domu do szkoły zbiorowej będzie wynosić ponad 4 klm, zajdzie potrzeba dowożenia młodzieży. Ministerstwo Administracji Publicznej zaleca przeto gminom podejmowanie akcji okresowego lub całorocznego odwołania młodzieży do szkoły, ażeby przez umożliwienie młodzieży wiejskiej uczęszczania do szkół zbiorczych, a więc wyżej zorganizowanych, podnieść poziom oświaty powszechnej i zlikwidować krzywdę wsi.

Proszę Obywateli Wojewodów o niezwłoczne podanie powyższego okólnika do wiadomości wszystkich zainteresowanych związków samorządowych i wezwania organów tych związków do wykonania zadań, jakie w tym względzie na samorządzie terytorialnym z mocy poszczególnych przepisów ustawowych ciążą.

Minister: *(—) Dr. Władysław Kiernik*

DZIAŁ NIEURZĘDOWY

OGŁOSZENIE PRZETARGU.

Urząd Wojewódzki Śląsko-Dąbrowski, Wydział Komunikacyjny, rozpisuje przetarg pisemny nieograniczony na rozbiórkę względnie podniesienie zniszczonych przęseł stalowych mostów drogowych na rzece Odrze w miejscowościach: 1) Olza, pow. rybnicki, w km. 4,0 drogi wojewódzkiej Rybnik—Wodzisław—Olza; 2) Krzyżanowice, pow. raciborski, w km. 14,2 drogi powiatowej Krzyżanowice—Buków; 3) Raciborz, w km. 0,602 drogi miejskiej Raciborz—Brzezie; 4) Koźle, w km. 0,100 drogi państwowej Koźle—Gliwice; 5) Koźle, w km. 0,300 drogi państwowej Koźle—Gliwice; 6) Opole. Oferty należy składać osobno na każdy z wyżej wymienionych mostów, w zalakowanych kopertach z napisem „Oferta na rozbiórkę względnie podniesienie zniszczonych przęseł mostu stalowego na rzece Odrze w . . . ., w km. . . . . . . drogi . . . . . w terminie *do dnia 15. 11. 1945 r., do g. 12,* w Kancelarii Wydziału Komunikacyjnego, gmach Urzędu Wojew., pokój 518, w Katowicach. Otwarcie ofert nastąpi w tym samym dniu, o g. 12,15. Firmy oferujące mogą być obecne przy otwarciu ofert, w osobach swych upełnomocnionych przedstawicieli. Urząd Wojewódzki zastrzega sobie prawo wyobru oferenta, niezależnie od wysokości oferowanej sumy, oraz prawo unieważnienia przetargu w całości lub częściowo, bez podania powodów.

Do wniesionej oferty należy dołączyć kwit Kasy Skarbowej na wniesione wadium w wysokości $1^1/_2\%$ oferowanej sumy. Formularze ofertowe można nabywać w kancelarii Wydziału Komunikacyjnego, gmach Urzędu Wojewódzkiego, pokój 518, w Katowicach, w cenie zł 100 za komplet. Tam też można zaznajomić się z „Ogólnymi warunkami budowy", oraz uzyskać wszelkie potrzebne informacje w związku z ogłoszonym przetargiem.

Katowice, dnia 28. 10. 1945 r. Za Wojewodę:

(—) *dr. Kaufman,* Naczelnik Wydziału

REDAKCJA I ADMINISTRACJA: Urz. Wojew. Śl.-Dąbr., ul. Jagiellońska 25, I. pok. 244. tel. wewn. 444 i 452. *ZA REDAKCJE: Dr. Piotr Bałowski.*

PRENUMERATA: Roczna 240,— zł, półroczna 120,— zł, kwartalna 60,— zł. Prenumerata powinna być opłacana najpóźniej na 2 tygodnie przed rozpoczęciem każdego kwartału. Reklamacje z powodu nieotrzymania poszczególnych numerów Śląsko-Dąbrowskiego Dziennika Wojewódzkiego należy wnosić do właściwych urzędów pocztowych lub Administracji niezwłocznie po otrzymaniu następnego kolejnego numeru; późniejsze reklamacje będą uwzględniane tylko po uiszczeniu ceny reklamowanego numeru. Cena numeru pojedynczego jest zależna od objętości numeru.

CENY OGŁOSZEŃ: Za 1 mm szpalty redakcyjnej szerok. 82 mm 4,— zł, druk borgis lub petyt. Tabelaryczne i cyfrowe za 1 mm szpalty 50% więcej. O zagubionych dokumentach za wyraz 2 zł, najmniejsze ogłoszenie w tym dziale 20 zł. Ogłoszenia drukuje się po uiszczeniu całkowitej należności przy zamówieniu. Za terminowy druk ogłoszeń wydawnictwo nie odpowiada. Rękopisów nie zwraca się.

Wszelkie należności z tytułu prenumeraty i opłat za ogłoszenia uiszczać należy wyłącznie za pośrednictwem Pocztowej Kasy Oszczędności Oddział w Katowicach na konto czekowe Nr III-4121. Do inkasa należności nikt nie jest upoważniony. **Cena 6,— zł.**

Tłoczono w Drukarni Państwowej Nr 1, (dawn. Drukarnia Urzędu Wojew. Śląsko-Dąbrowskiego), Katowice, Francuska 33, w podw., tel. 327-54

R 606/1544